

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060101

DOM
2013-02-04
Stockholm

Mål nr
M 4123-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2012-04-12 i mål nr M 6377-11, se bilaga A

KLAGANDE

Miljö- och byggnadsnämnden för Törebodas, Mariestads och Gullspångs kommuner, 542 86 Mariestad

MOTPART

S P

SAKEN

Utdömmande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen avvisar överklagandet såvitt avser yrkandet om utdömmande av vite utöver 50 000 kronor.

2. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom förpliktar Mark- och miljööverdomstolen S P att till staten betala 50 000 kronor i vite.

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljönämnden i Törebodas, Mariestads och Gullspångs kommuner (miljönämnden) har yrkat att S P ska förpliktas betala det vite om 100 000 kronor som förelagts honom i beslut den 8 april 2010 Mbn § 49 i ärende nr 2007.Gu0450.

Miljönämnden har bl.a. anfört följande. Vitesföreläggandet innehåller med tydlighet vad som avses. Det beslut som riktas mot den ansvarige för nedskräpningen har klart och tydligt visat vad som ska ha vidtagits för att uppfylla föreläggandet och därmed slippa riskera att betala ett vite. För att beslutet skulle vara tydligt så har nämnden, dels i skrift uttalat vad uppstädningen skulle omfatta, dels skickat med en karta utvisande var på fastigheten nedskräpningen återfinns och detta med hänvisning till de foton som tillhör kartan. Det framgår också i slutet av beslutet att detta skickats tillsammans med i ärendet upprättad karta med foton.

S P har beretts tillfälle att yttra sig i målet, men har inte hörts av.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Enligt 15 kap. 30 § miljöbalken får ingen skräpa ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till.

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Föreläggandet får enligt 26 kap. 14 miljöbalken förenas med vite.

S P har i beslut den 8 april 2010 avseende fastigheten Y i Gullspångs kommun förelagts att, senast tre månader efter det beslutet vunnit laga kraft, ha städat upp tomten från bilbatterier och behållare som innehåller eller har innehållit spillolja, samt låta transportera bort de skrotfärdiga fordon som markerats på till ärendet hörande karta. Föreläggandet förenades med ett vite på 100 000 kronor. Föreläggandet delgavs S P den 10 mars 2011 genom att det genom

polismyndighetens försorg lämnades fastsatt på dörren till bostaden på fastigheten. Miljönämnden har i ansökan som inkom den 16 november 2011 till mark- och miljödomstolen uppgivit att det delgivna föreläggandet inte efterlevts och begärt att ett vite om 50 000 kr ska dömas ut.

Av utredningen i målet framgår följande. Miljönämnden inspekterade fastigheten den 19 november 2008, den 26 maj 2009 och den 26 augusti 2009. Vid varje tillfälle fotograferade nämnden fordon och behållare m.m. på fastigheten. S P var närvarande den 26 augusti 2009. I ärendet upprättades därefter ett förslag till föreläggande och en karta med fotodokumentation. I förslaget antecknades att inspektören och S P gick runt och förde dialog om fordonen på fastigheterna X och Y. På grund av förslaget meddelades ett föreläggande som inte blev delgivet innan tiden för fullgörande gick ut.

Nämnden utfärdade därför den 8 april 2010 ett föreläggande med ny tid för fullgörande. I detta föreläggande angavs att det avsåg bilbatterier, behållare som innehåller eller har innehållit spillolja och de skrotfärdiga fordon som markerats på till ärendet hörande karta. Enligt uppgift i beslutet bifogades karta med fotodokumentation. Föreläggandet har delgivits och vunnit laga kraft samt inte fullgjorts inom föreskriven tid.

Mark- och miljööverdomstolen gör följande bedömning.

Miljönämnden har i mark- och miljödomstolen yrkat utdömande av vite med 50 000 kronor, men har i Mark- och miljööverdomstolen ändrat yrkandet till 100 000 kronor med motiveringen att yrkandet i mark- och miljödomstolen av misstag angetts felaktigt. Miljönämnden har att vid ansökan om vitets utdömande besluta vilket belopp utdömandet ska avse. Miljönämndens yrkande i mark- och miljödomstolen kan uppfattas som att nämnden bedömt att omständigheterna är sådana att ett mindre belopp än det förelagda bör utdömas. Med hänsyn till vitets straffrättsliga karaktär finner Mark- och miljööverdomstolen att den höjning av beloppet som miljönämnden yrkat i Mark- och miljööverdomstolen inte kan tillåtas. Miljönämndens yrkande ska

därför avvisas till den del detta överstiger det belopp som nämnden yrkat i mark- och miljödomstolen.

Det finns inte anledning ifrågasätta uppgiften i det delgivna föreläggandet att karta med fotodokumentation bifogades. Det förefaller vidare osannolikt att den bifogade dokumentationen skulle vara annan än den karta med fotodokumentation som miljönämnden upprättade efter inspektionerna och som finns redovisad i ärendet. De behållare m.m samt fordon som föreläggandet avser är tillräckligt specificerade genom kartan med fotodokumentation. Det finns inte skäl att på annan grund ifrågasätta föreläggandets laglighet. Föreläggandet är därmed lagligen grundat.

Det har i målet inte framkommit några omständigheter i övrigt som utgör skäl att underlåta att döma ut vitet eller att jämka vitesbeloppet.

Mot denna bakgrund finner Mark- och miljööverdomstolen att S P ska förpliktas betala vite med 50 000 kronor.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2013-02-25

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv, Henrik Runeson, Margaretha Gistorp och hovrättsassessorn Anita Seveborg, referent. Domen är enhällig.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2012-04-12
meddelad i
Vänernsbor

Mål nr M 6377-11

SÖKANDE

Miljö- och byggnadsnämnden Tre kommuner i samverkan
Gullspång
542 86 Mariestad

MOTPART

S P

SAKEN

Utdömande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår ansökan

Dok.Id 196680

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsbor	Hamngatan 6	0521-27 02 00	0521-27 02 30	måndag – fredag 09:00-16:00
		E-post: mmd.vanersbor@dom.se		

BAKGRUND

Miljö- och byggnadsnämnden i Gullspångs kommun (nedan nämnden) beslutade den 12 november 2009, Mbn § 192 dnr 2007.Gu0450, att förelägga S P (XXXXXX-XXXX), ägare till fastigheten Y, vid vite om 100 000 kronor, att senast den 1 mars 2010 ”låta städa upp tomten från behållare som innehåller eller har innehållit spillolja, bilbatterier samt skrotfärdiga fordon som markerats på till ärendet hörande karta”. Beslutet delgavs emellertid aldrig och därmed löpte tiden i beslutet ut utan att det vunnit laga kraft.

Nämnden beslutade därefter den 8 april 2010, Mbn § 49 2007.Gu0450, se bilaga 1, att förelägga S P (XXXXXX-XXXX), ägare till fastigheten Y, vid vite, denna gång om 100 000 kronor, att senast tre månader efter beslutet vunnit laga kraft, ”ha städat upp tomten från behållare som innehåller eller har innehållit spillolja, bilbatterier samt låta transportera bort de skrotfärdiga fordon som markerats på till ärendet hörande karta”. S P delgavs föreläggandet genom spikning den 10 mars 2011.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har yrkat att S P ska förpliktas att betala det vite om 50 000 kronor som förelagts honom i beslut den 8 april 2010 (Mbn § 49/2010). Till stöd härför har nämnden anfört bl.a. följande. S P skulle tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft ha städat bort det skräp som redovisas på till beslutet hörande bilder. Beslutet har motiverats med att nedskräpningen är så pass omfattande att det föreligger en uppenbar risk för allvarliga skador och betydande olägenhet för omgivningen.

S P har beretts tillfälle att yttra sig i målet men har inte hörts av.

DOMSKÄL

Tillämpliga lagrum i miljöbalken framgår av nämndens beslut om vitesföreläggande, bilaga 1. De närmare reglerna om utformning och hantering av vitesförelägganden finns i lagen (1985:206) om viten.

I det nu aktuella vitesföreläggandet den 8 april 2010, bilaga 1, har angivits att S P, vid vite 100 000 kr, ”senast tre månader efter beslutet vunnit laga kraft” ska ” ha städat upp tomten från behållare som innehåller eller har innehållit spillolja, bilbatterier samt låta transportera bort de skrotfärdiga fordon som markerats på till ärendet hörande karta ”. Föreläggandet har vunnit laga kraft.

Det framgår emellertid inte av beslutet om vitesföreläggande den 8 april 2010 att någon dylik karta varit bifogad just det beslutet. Inte heller är de fotografier av fordon mm som finns i akten så säkert kopplade till vitesföreläggandet – en omgång fotografier är dessutom daterade ett och ett halvt år efter datum för vitesföreläggandet - att fotografierna skulle kunna ersätta eller komplettera begreppet ”karta” i vitesföreläggandet. Fotografierna innebär inte heller att vitesföreläggandet uppfyller erforderlig precisering med avseende på exakt vilka nedskräpande objekt som avses med vitesföreläggandet.

Även om det måhända indirekt kanske kan utläsas att det med uttrycket ”till ärendet hörande karta” avses karta som S P tidigare fått del av eller detsamma beträffande fotografier som tidigare tagits och att nämnden med föreläggandet avser alla på fotografierna synliga och identifierbara objekt som kan betraktas som nedskräpande, så kan det inte tas för givet att S P har förstått vilka objekt som avses i det nu aktuella föreläggandet. Föreläggandet är därmed alltför oprecist och otydligt för att kunna ligga till grund för utdömande av det förelagda vitet.

Yrkandet om utdömande av vite ska alltså avslås.

Mark- och miljödomstolen avstår i sammanhanget från att söka någon förklaring i frågan varför beloppen skiljer i vitesföreläggandet och yrkandet om utdömande av vite.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 426)

Överklagande ska ha inkommit senast den 2 maj 2012 men vara ställt till Mark- och miljööverdomstolen.

Prövningstillstånd krävs

Ulf Klerfalk
rådman

Jolanta Green
tekniskt råd

Målet har handlagts av beredningsjuristen Martina Andersson.